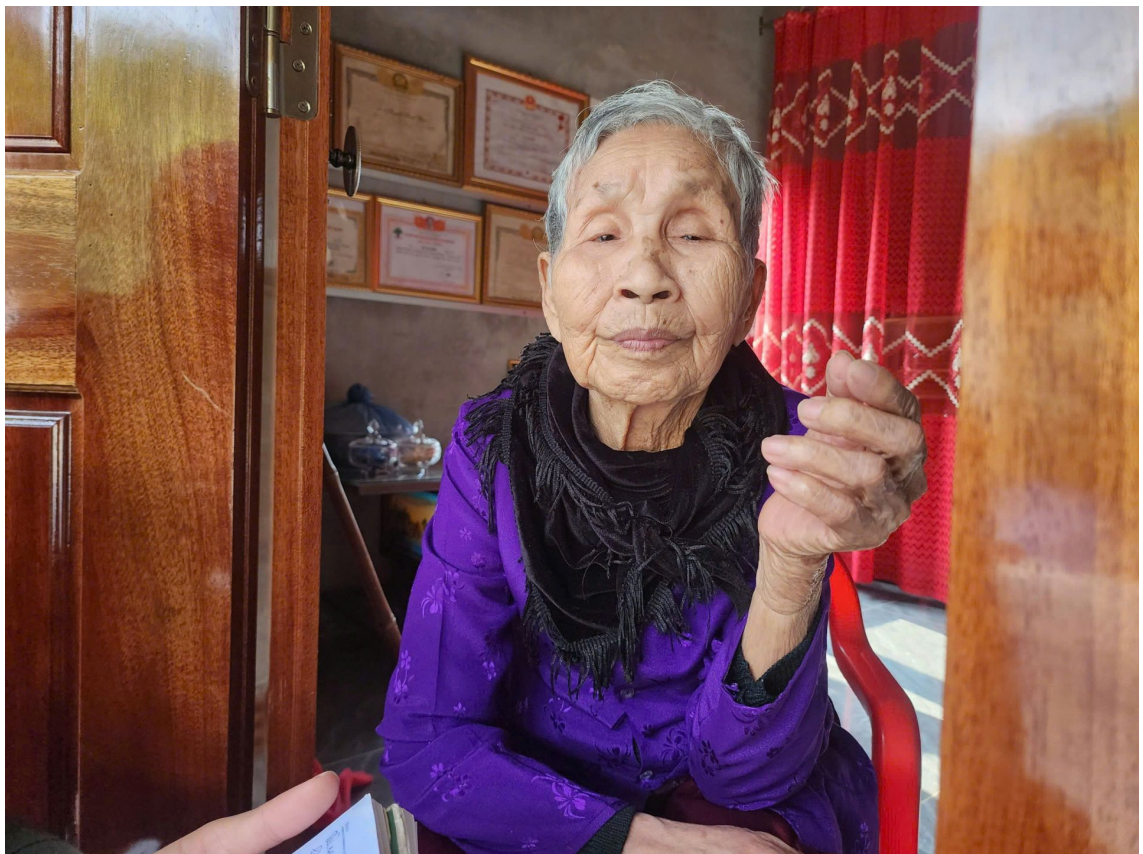

Mẹ Việt Nam anh hùng Đỗ Thị Diễm: “Hai lần khóc thầm lặng lẽ...”

15:32 25/07/2026

Ở tuổi 105, Mẹ Việt Nam Anh hùng Đỗ Thị Diễm (thôn Cổ Giang 2, xã Bồ Trạch, tỉnh Quảng Trị) vẫn minh mẫn bên con cháu. Đằng sau dáng người nhỏ bé và nụ cười hiền hậu là cuộc đời chất chứa những mất mát không gì bù đắp được khi lần lượt tiễn hai người con về với đất mẹ...

Mẹ Việt Nam Anh hùng Đỗ Thị Diễm

Lặng im mà kiên cường

Chúng tôi đến thăm Mẹ Việt Nam Anh hùng Đỗ Thị Diễm vào một ngày tháng Bảy đầy nắng. Trong ngôi nhà nhỏ ở thôn Cổ Giang 2, mẹ Diễm (sinh năm 1921) đang sinh sống những ngày tuổi già bình yên cùng con cháu.

Ở cái tuổi xưa nay hiếm, mái tóc mẹ đã bạc trắng, đôi mắt đã mờ theo năm tháng nhưng ký ức về những năm tháng chiến tranh vẫn vẹn nguyên. Bên hiên nhà, mẹ lặng lẽ nhìn về phía cổng - ở ngoài đường nhộn nhịp xe cộ ngược xuôi, ánh mắt xa xăm như nén nỗi đau vào lòng, lặng im mà kiên cường. “Tui tuổi cao sức yếu rồi, không đi mô xa được. Con cháu đi làm cả. Mỗi ngày chỉ mong bà con, người quen ghé chơi, trò chuyện vài câu là tui vui lắm”, mẹ Điểm nở nụ cười hiền hậu.

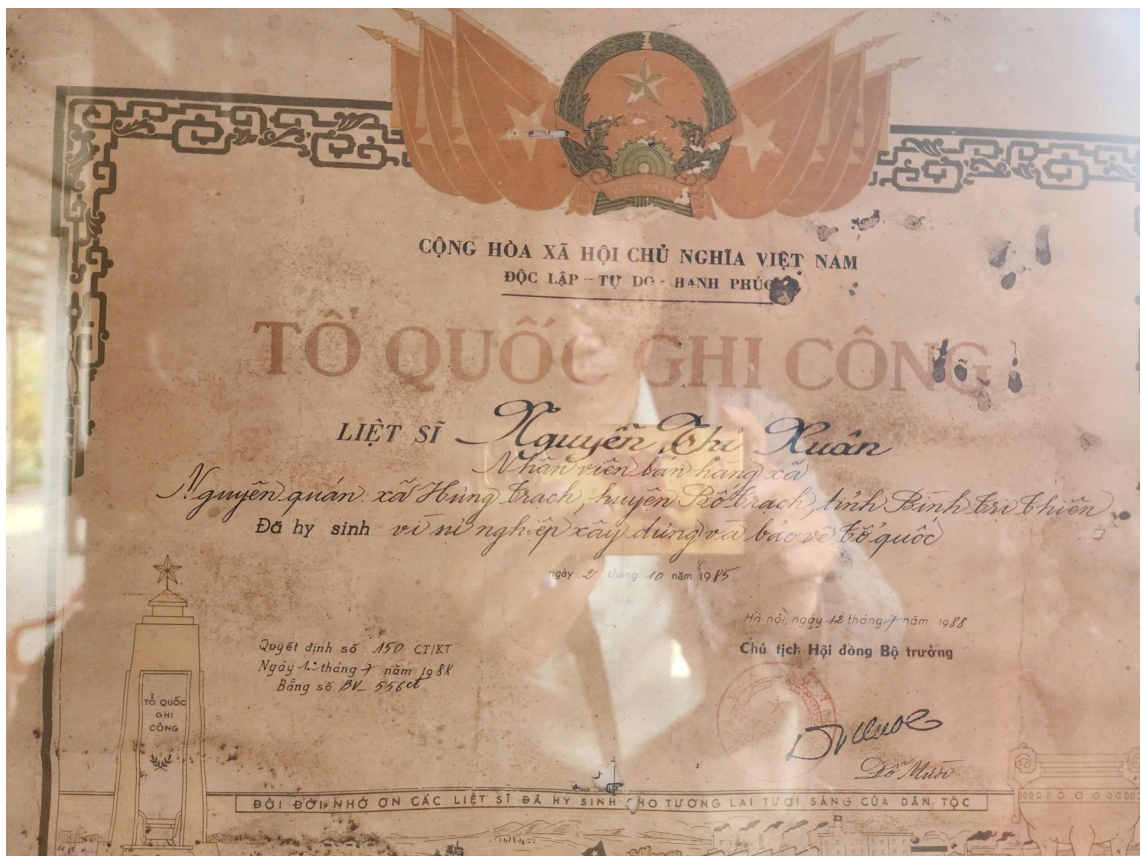
Năm 2014, mẹ Đỗ Thị Điểm được Đảng và Nhà nước phong tặng danh hiệu Bà mẹ Việt Nam Anh hùng

Sinh ra trên vùng quê gió Lào, cát trắng, tuổi thơ của mẹ gắn với đói nghèo, cơ cực. Lớn lên, lập gia đình, mẹ cùng chồng tần tảo sớm hôm nuôi bảy người con khôn lớn. Những năm kháng chiến chống Mỹ cứu nước, quê hương Quảng Bình, bến phà Xuân Sơn khi ấy là "tọa độ lửa", nơi khởi nguồn phong trào "Xe chưa qua, nhà không tiếc; đường chưa thông, không tiếc máu xương". Hòa cùng khí thế ấy, mẹ Điểm hăng hái tham gia dân công hỏa tuyến, vận chuyển lương thực, vũ khí, đào hầm, nuôi giấu cán bộ, bộ đội.

Năm 1968, người con trai đầu của mẹ là anh Nguyễn Xuân Khuê (sinh năm 1950) tình nguyện nhập ngũ. Ngày tiễn con lên đường, mẹ Điểm nắm chặt tay con mà dặn dò: “Mẹ biết chiến trường rất ác liệt, con gắng giữ gìn sức khỏe, làm tròn nhiệm vụ với nước, với dân. Có điều kiện thì viết thư về để mẹ biết con vẫn bình an...”

Những lá thư từ chiến trường được anh Khuê đều đặn gửi về là niềm an ủi lớn nhất của mẹ. Mỗi dòng chữ ngắn ngủi đều giúp mẹ thêm vững tin rằng con mình vẫn đang chiến đấu. Nhưng niềm vui ấy không kéo dài được lâu. Ngày 18/8/1969, trong một trận chiến ác liệt, anh Nguyễn Xuân Khuê anh dũng hy sinh. Khi giấy báo tử về đến nhà cũng là lúc mẹ Điểm vừa sinh người con út được hơn ba tháng. Nỗi đau mất con khiến người mẹ gần như kiệt quệ.

Sau ngày đất nước thống nhất, mẹ Điểm nén đau thương cùng chồng lao động sản xuất, dựng vợ gả chồng cho các con, vun vén lại mái ấm gia đình. Thế nhưng số phận một lần nữa thử thách người mẹ. Tháng 10/1985, trận lũ lịch sử tràn qua xã Hưng Trạch. Trong lúc làm nhiệm vụ trông coi cửa hàng dịch vụ của xã, người con gái thứ tư của mẹ là chị Nguyễn Thị Xuân không may bị nước lũ cuốn trôi. Thời điểm đó, nỗi đau, sự mất mát như giày xéo tâm can người mẹ bởi chiến tranh cướp đi người con trai, thiên tai lại cướp mất người con gái.

Nâng niu tấm Bằng Tổ quốc ghi công của hai người con, mẹ Điểm chậm rãi giải bày: "Mẹ có bảy người con thì chiến tranh và thiên tai đã lấy đi của mẹ hai người. Mẹ đau lắm, tiếc thương lắm. Nhưng mẹ hiểu các con hy sinh vì Tổ quốc là điều cao cả, là niềm tự hào của gia đình và quê hương".

Hai tấm Bằng Tổ quốc ghi công được mẹ gìn giữ cẩn thận như những báu vật thiêng liêng của gia đình. Mỗi lần nhắc đến 2 người con đã hi sinh, ánh mắt mẹ Điểm ánh lên niềm tự hào xen lẫn nỗi buồn lặng lẽ.

Mái ấm nghĩa tình ở tuổi bách niên

Ở tuổi 105, mẹ Việt Nam Anh hùng Đỗ Thị Diễm vẫn minh mẫn trò chuyện với tác giả bài viết

Với những hy sinh to lớn, năm 2014, mẹ Đỗ Thị Diễm được Đảng và Nhà nước phong tặng danh hiệu Bà mẹ Việt Nam Anh hùng. Ở tuổi xế chiều, mẹ vẫn khá minh mẫn và tự chăm sóc bản thân. Cuối năm 2024, mẹ được chuyển về sống trong ngôi nhà mới khang trang xây dựng từ nguồn Quỹ "Đền ơn đáp nghĩa" do UBND huyện Bố Trạch (cũ) hỗ trợ cùng sự đóng góp của gia đình, người thân.

Mẹ Điểm chia sẻ, ngày dọn vào nhà mới, mẹ không giấu được những giọt nước mắt xúc động. Với mẹ, nếu không có sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và chính quyền địa phương thì gia đình khó có được mái ấm nghĩa tình như hôm nay.

Mẹ Việt Nam anh hùng trong vòng tay thương yêu của các chiến sĩ

Hiện nay, cùng với chế độ trợ cấp hàng tháng cho Mẹ Việt Nam anh hùng, mẹ Đỗ Thị Điểm được Bộ Quốc phòng, Ban Quản lý Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng và Công ty TNHH Tập đoàn Vĩnh Hưng nhận phụng dưỡng. Chính quyền, đoàn thể địa phương cũng thường xuyên thăm hỏi, chăm lo đầy đủ chế độ chính sách đối với người có công với cách mạng.

Chị Đỗ Thị Yên, con dâu út của mẹ, xúc động chia sẻ: “Mẹ là tấm gương sáng về nghị lực và sự hy sinh. Trải qua bao mất mát, chưa bao giờ thấy mẹ gục ngã. Mẹ luôn dạy con cháu phải chăm chỉ lao động, sống tử tế, chấp hành pháp luật và góp sức xây dựng quê hương để xứng đáng với sự hy sinh của các thế hệ đi trước”.

Chiều xuống dần trên vùng quê Cổ Giang. Trong căn nhà nhỏ, người mẹ trăm tuổi vẫn lặng lẽ nâng niu từng kỷ vật của các con, như gìn giữ một phần ký ức không thể phai mờ. Có thể nói, cuộc đời của Mẹ Việt Nam Anh hùng Đỗ Thị Điểm là minh chứng cho sự hy sinh thầm lặng của biết bao bà mẹ Việt Nam đã hiến dâng những người con yêu quý nhất cho độc lập, tự do của dân tộc.

Các chiến sĩ, Đoàn viên thanh niên, người dân vui chung bên Mẹ Việt Nam anh hùng

Với mẹ Điểm, hai lần khóc tiễn con, một đời lặng lẽ đi qua những mất mát tưởng chừng không thể vượt qua, nhưng ở mẹ vẫn luôn sáng ngời tình yêu nước, đức hy sinh và niềm tin vào cuộc sống. Chính những người mẹ như mẹ Điểm đã góp phần viết nên bản hùng ca về lòng yêu nước và nhắc nhở các thế hệ hôm nay biết trân quý hơn giá trị của hòa bình mà cha ông đã đánh đổi bằng máu xương.

Xuân Thi